Tenk levetid og utseende

Er du fristet til å bruke en maling som lover opptil 20 års holdbarhet, så tenk to ganger før du setter i gang. Det er ikke noe fasitsvar på nøyaktig hvor mange år en maling eller beis vil holde. Påføringsintervallet kommer an på type overflatebehandling, husets beliggenhet og klima.

Av ifi.no

Problemer forsvinner ikke selv om de blir dekket til, tvert om så kan de bli ytterligere forverret. I dette tilfellet er det snakk om å ikke male over problemene. Sprekker i treverk eller mur, saltutslag, sopp og råte forsvinner ikke med et strøk maling, selv om det kan se bedre ut en kort periode. Råten er et alvorlig problem som øker i omfang etter hvert som klimaet blir fuktigere de fleste steder i landet. En god overflatebehandling beskytter mot råtefaren.

Billigere å forebygge og vedlikeholde, enn å reparere

Ved å vaske og gjøre et godt forarbeid før malejobben, kan du unngå problemer og dyre kostnader med reparasjoner av fasaden i ettertid. Du slipper også å gjøre en stor jobb flere ganger, eller måtte betale for å gjøre den to

ganger. Det viktigste er at huset er i god stand, men en godt utført jobb vises også ved at fasaden holder seg penere over lengre tid.

Gå en runde rundt huset og vurder tilstanden. Huset kan ha ulike klimasoner ut ifra sol-, skygge- og vindforhold. Det er ikke sikkert at hele huset trenger samme overflatebehandlingen på alle veggene samtidig.

Trengs det kun en vask, eller må det grundigere vedlikehold og oppfriskning av utseendet til?

Sjekkpunkter på huset:

* Veggen, trengs det vask? Er det sprekker i malingsfilmen eller er fargen matt, tørr og smitter av (kritter)?

* Kantene ved taket, takutspring, vindskiene og endeved. Disse stedene er spesielt værutsatte. Sjekk malingsfilmen og om det er råte. Skråskjært endeved samler ikke vannet slik rettskjært ved gjør. Bruk alltid ekstra lag med overflatebehandling på disse stedene.

* Vinduer, er malingen og kittet sprukket? Vinduer på sørsiden er mer utsatt for sol og blir oftere mer slitt.

*Grunnmuren, er det sprekker i muren eller flasser malingen? Hvis en pusset fasade har sprekker, løsner pussen.

*Pipe, sjekk om fugene trenger å etterfylles.

*Takrenner, rens takrenner og sjekk at takrennene ikke lekker. Pass også på at vannet blir ledet bort fra husveggen og grunnmur.

*Dør,må den vaskes, oljes eller males? En sparkeplate lengst nede beskytter mot skitt og fukt.

* Terrassen, terrasserens anbefales hvert år for å få bort grønske og sopp. Impregnering, olje eller beis beskytter slik at treverket ikke sprekker eller fliser.

Hvilke produkter skal brukes?

Beis, dekkbeis, tjærebehandling eller ulike typer maling?Hvilken overflatebehandling du skal ha kommer an på hva du liker av utseende og hvor ofte du velger vedlikeholdsintervallet.

Verdt å tenke på er at kvalitet alltid lønner seg. Skandinaviske malingsprodusenter har spesialisert seg på våre klimasoner og hvilke overflater vi har på boligene.

Velg samme produsent av produktene som brukes. Et malingssystem er produkter tilpasset hverandre, eksempelvis vask, grunning og maling eller beis. Kjøp behandling tilpasset din bolig og ikke nødvendigvis hva som er på tilbud.

Ren og pen

Svertesoppen og alger er ikke skadelig for fasaden, såfremt det ikke blir sittende over lang tid. Det som er viktig å vite, er at soppsporer og grønske holder på fuktigheten. Hvis dette ikke blir vasket bort før overmaling, blir mikroorganismene sperret inne og kan danne grunnlag for råte. Resultatet av overmaling uten vask kan sammenlignes med et drivhus. På innsiden av malingen kan soppen ha optimale forhold, holde seg fuktig og utvikle seg videre.

De fleste produsentene av fasadebeskyttelse som grunning, beis og maling tilsetter sopp- og algehindrede midler i sine produkter, men det finnes også spesielle produkter for sopp og alger som kan påføres som en ekstra beskyttelse. Sopp, alger og skitt kan lett fjernes med husvaskemiddel, hageslange og kost.

Hageslangen anbefales fremfor høytrykksspyler. Hvis du allikevel bruker høytrykksspyler, ikke bruk for høyt trykk (over 70 bar) og stå minst en halv meter fra veggen. Trykket skal helst komme rett forfra.

Kraftigere husvask ved ommaling

Vedlikehold av fasaden kan omfatte både vask og påføring av beis eller maling. Ikke alle tenker på at unnasluntring kan resultere i råte, sprekker i

mur og treverk eller flassing av maling. Mange er heller ikke klar over at maling på brannimpregnert kledning kan gi avflaking på grunn av saltutfelling i impregneringen. For trykkimpregnert treverk bør du også ta rede på hvilket forarbeid som bør gjøres før eventuelt toppstrøk. For tykke lag med maling kan resultere i avflaking. Mellom seks og ti strøk maling er hva malingsprodusentene mener er maksimum før en begynner på nytt.

Det hjelper ikke om en malingsprodusent reklamerer med 15 års holdbarhet hvis ikke jobben medregnet forarbeidet, blir gjort som den skal.

Grunning

Både treverk og mur må grunnes. Impregnering er viktig for å beskytte mot fukt. Ved å gjøre godt forarbeid kan du forhindre frostsprenging, mose, sopp og alger, i tillegg til råte og insekter som ødelegger treverket. Ved å impregnere mur og stein kan du forhindre at fuktproblemer trenger inn i huset, frostsprengning og avflasset maling. Noen grunninger er farget, slik at en ser hva som er grunnet på veggen mens en holder på. Enkelte mener at den fargede grunningen gjør det vanskeligere å slurve unna så lenge en ser hva som er påbegynt...

Tips

Skal du gjøre jobben selv, så lag gjerne en sjekkliste. Da blir det lettere når du står i fargehandelen. Husk også at godt arbeidsverktøy sparer tid og krefter.

Sjekkliste:

* Er veggen behandlet fra før?
* I tilfelle med hva?
* Hvor ofte må det etterbehandles?
* Hvordan skal det se ut?
* Hva med dører og vinduer og terrasse?

Husk

Trykkimpregnert treverk er ikke vedlikeholdsfritt.

Alt treverk, mur og stein bør overflatebehandles, snarere før enn siden.